

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલયમાં

આર/લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૬૭/૨૫૫

ઈન

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લીકેશન નંબર ૧૮૭૧૩/૨૦૧૧

સાથે

સિવિલ એપ્લીકેશન (ફોર સ્ટે) નંબર ૧/૨૪૨૪

ઈન

આર/લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૬૭/૨૫૫

સાથે

આર/લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૬૮/૨૫૫

ઈન

આર/ સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લીકેશન નંબર ૧૮૭૧૩/૨૦૧૧

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એ. એસ. સુપેહિયા

– સહી / –

અને

માનનીય સુશ્રી ન્યાયમૂર્તિ ગીતા ગોપી

– સહી / –

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા.	ના.

=====

સિનિયર ડિવિઝનલ મેનેજર, લાઇફ ઇન્શ્યોરન્સ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા

વિરુદ્ધ

પ્રવીણભાઈ ટી. ત્રિવેદી

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી યોગી કે ગઢિયા (૫૮૧૩)

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૧ માટે આઈ. જી. જોશી (૮૭૨૬)

=====

કોરમ:માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એ. એસ. સુપેહિયા

અને

માનનીય સુશ્રી ન્યાયમૂર્તિ ગીતા ગોપી

તારીખ-૦૬/૦૨/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એ. એસ. સુપેહિયા દ્વારા)

૧ દાખલ. વિદ્વાન વકીલ શ્રી આઈ. જી. જોશી પ્રતિવાદી વતી પ્રવેશની નોટિસની સેવા માફ કરે છે.

૨ શરૂઆતમાં, લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૬૭/૨૦૨૫ માં પ્રતિવાદી-કર્મચારી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી આઈ. જી. જોશી અને લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૬૮/૨૦૨૫ ના અપીલકર્તાએ વિનંતી કરી છે કે કોર્ટ આ બાબતને વિદ્વાન સિંગલ જજ પાસે મોકલવા માટે ઈચ્છુક હોવાથી, રિટ પિટિશનના નિકાલ માટે યોગ્ય સમય નક્કી કરી શકાય, કારણ કે કર્મચારી કેન્સરથી પીડાય છે અને તેની ઉંમર ૭૫ વર્ષની છે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે કર્મચારીને વર્તમાન લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ દાખલ કરવા માટે મજબૂર કરવામાં આવ્યો હતો કારણ કે તે ભારતીય જીવન વીમા નિગમ છે જેણે લેટર પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૬૭/૨૫૫ દાખલ કરીને વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશ પર હુમલો કર્યો છે. આમ, અમે લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૬૭/૨૫૫ ને મુખ્ય બાબત તરીકે લીધી છે.

૩ અપીલકર્તા-કોર્પોરેશન વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી યોગી કે. ગાધિયાએ રજૂઆત કરી છે કે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશને રદ કરવાની અને રદ કરવાની જરૂર છે કારણ કે વિદ્વાન સિંગલ જજે ન તો વિભાગીય કાર્યવાહીના તારણો સાથે વ્યવહાર કર્યો છે અને ન તો ટ્રિબ્યુનલના, તે કેન્દ્ર સરકાર ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ (ટૂંકમાં 'સી જી આઇ ટી') છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે શિસ્ત અધિકારીના તારણો અને ટ્રિબ્યુનલના આદેશને માત્ર સેવામાં લાંબા સમયના આધારે અલગ રાખવામાં આવે છે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે કર્મચારી પર ગેરવર્તણૂકના ગંભીર આરોપો હતા, જે વિભાગીય તપાસમાં સાબિત થયા હતા અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પણ તેને સમર્થન આપવામાં આવ્યું હતું.

૪ વિભાગીય કાર્યવાહીના રિમાન્ડનો અગાઉનો ઇતિહાસ પણ છે, જેને અમારે અમારા આદેશમાં સામેલ કરવો જરૂરી નથી લાગતો, કારણ કે અમે આ મામલાને વિદ્વાન સિંગલ જજ પાસે મોકલી રહ્યા છીએ, કારણ કે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલો આદેશ તર્કહીન છે અને સજાના આદેશો અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા આદેશને કર્મચારીએ ૨૫ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી હોવાનું કારણ આપીને જ રદ કરવામાં આવે છે. વિધવાન સિંગલ જજે રકમની

વસૂલાત અને સેવાને દૂર કરવાની સજાને બદલીને સંપૂર્ણ અને અંતિમ સમાધાન તરીકે એક સામટી વળતર માટે રૂ.

૫ રેકૉર્ડમાંથી જે સંક્ષિપ્ત હકીકતો સ્થાપિત થાય છે તે એ છે કે પ્રતિવાદી અપીલકર્તા-નિગમનો કર્મચારી હતો અને રેકૉર્ડ કારકુન તરીકે સેવા આપતો હતો અને વિભાગીય કાર્યવાહીના વિચારને ધ્યાનમાં રાખીને તેને સેવાઓમાંથી સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યો હતો. ૧૩/૦૯/૧૯૮૭ પર તેમને બે આરોપપત્રો જારી કરવામાં આવ્યા હતા અને આખરે, તે પ્રતિવાદી કર્મચારી પર સજા લાદવામાં પરિણમી હતી. પ્રથમ વિભાગીય તપાસમાં કોર્પોરેશન દ્વારા જે સજાઓ લાદવામાં આવી હતી તે હતી-(i) મૂળભૂત પગારમાં ઘટાડો કરીને લઘુત્તમ અને વસૂલાતનો ક્રમ; અને (ii) બીજી વિભાગીય તપાસમાં, તેમને સેવામાંથી દૂર કરવામાં આવ્યા હતા. આ સજાઓ ભારતીય જીવન વીમા નિગમ (કર્મચારી) નિયમન, ૧૯૬૦, ખાસ કરીને નિયમન ૩૯ (૧) (સી) ને ધ્યાનમાં રાખીને લાદવામાં આવી છે, જે પગારમાંથી વસૂલાતનો સંદર્ભ આપે છે અને નિયમન ૩૯ (૧) (એફ), જે સેવામાંથી દૂર કરવાનો સંદર્ભ આપે છે.

૬ પ્રતિવાદી-કર્મચારીએ સંદર્ભ આઈટીસી નંબર ૯૪/૧૯૯૮ (જૂનો)/સંદર્ભ સી જી આઈ ટી એ નંબર ૧૧૭/૨૦૦૪ (નવો) દાખલ કરીને સજાના ઉપરોક્ત

આદેશ પર હુમલો કર્યો.તારીખ ૦૭/૦૬/૨૦૧૧ ના વ્યાપક ચુકાદા દ્વારા, સી જી આઈ ટી-કમ-લેબર કોર્ટ, અમદાવાદએ નીચેનો આદેશ પસાર કર્યો:-

“(૨૩) અગ્રલેખમાં આપવામાં આવેલા તારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, નીચેનો પુરસ્કાર પસાર કરવામાં આવે છે.ભારતીય એલ. આઈ. સી. ના વ્યવસ્થાપન દ્વારા મૂળભૂત પગાર ઘટાડીને લઘુત્તમ કરવાનો દંડ અને રૂ. ૨૩૨૬૧.૧૦-એલ. આઈ. સી. ઓફ ઇન્ડિયા સ્ટાફ રેગ્યુલેશન ૧૯૬૦ના રેગ્યુલેશન ૩૯ (૧) (સી) અને (ડી) હેઠળ તારીખ ૨૨/૧૧/૧૯૮૭ ના સજા આદેશ દ્વારા અને એલ. આઈ. સી. ઓફ ઇન્ડિયા સ્ટાફ રેગ્યુલેશન ૧૯૬૦ના રેગ્યુલેશન ૩૯ (૧) (એફ) હેઠળ તારીખ ૨૪/૧૧/૧૯૮૭ ના સજા આદેશ દ્વારા અપરાધી કામદાર શ્રી પ્રવીણ ટી ત્રિવેદી ભૂતપૂર્વ રેકૉર્ડ કલર્કને સેવાઓમાંથી દૂર કરવાનો દંડ લાદવો વાજબી છે.પરંતુ એલ. આઈ. સી. ઓફ ઇન્ડિયા સ્ટાફ રેગ્યુલેશન ૧૯૬૦ના રેગ્યુલેશન ૩૯ (૧) (સી) અનુસાર એલ. આઈ. સી. ઓફ ઇન્ડિયાના મેનેજમેન્ટ દ્વારા ગુનેગાર કામદાર પાસેથી જજ્જ-૭૫/- રૂપિયાની વસૂલાત માટે દંડ લાદવાની કાર્યવાહી પણ વાજબી નથી અને તેથી, સજાના આદેશનો આ ભાગ જ રદ કરવામાં આવ્યો છે.

સંદર્ભ સ્પર્ધા પર નકારી કાઢવામાં આવે છે.પક્ષોએ ખર્ચ ઉઠાવવો પડશે.આ મારો પુરસ્કાર છે.”

૭ અમે સી જી આઈ ટી, અમદાવાદ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશનો અભ્યાસ કર્યો છે, જેમાં ટ્રિબ્યુનલે વિભાગીય કાર્યવાહીની હકીકતો અને સંબંધિત સત્તાવાળાઓ દ્વારા રજૂ કરાયેલી રજૂઆતોની સંપૂર્ણ પ્રશંસા કર્યા પછી અને

દસ્તાવેજ પુરાવાને ધ્યાનમાં લીધા પછી આજરે ઉપરોક્ત આદેશ પસાર કર્યો છે.ટ્રિબ્યુનલે તારીખ ૨૪/૧૧/૧૯૯૭ દૂર કરવાના સજાના આદેશને સમર્થન આપ્યું છે, જ્યારે મૂળભૂત પગાર ઘટાડીને લઘુત્તમ ૨૩ રૂપિયા કરવાનો દંડ અને વસૂલાતના આદેશને પણ સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે અને માત્ર ૪૪,૯૭૫/- રૂપિયાની વસૂલાત કરવામાં આવી છે, જે ભારતીય જીવન વીમા નિગમ (કર્મચારી) નિયમન, ૧૯૬૦ના નિયમન ૩૯ (૧) (સી) હેઠળ પ્રતિવાદી- કર્મચારી પાસેથી પ્રભાવિત થઈ છે અને તેને રદ કરવામાં આવી છે.

૮ વિધવાન સિંગલ જજે વિધવાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને નીચે મુજબ અવલોકન કરીને રદ કર્યો છે:-

“૭ ખાલી વાંચન અને રેકૉર્ડના અવલોકન પરથી એવું લાગે છે કે કામદાર વર્ષ ૧૯૭૨માં જીવન વીમા નિગમમાં જોડાયો હતો અને તેણે લગભગ ૨૫ વર્ષ સુધી કામ કર્યું હતું.કામદારની સેવાની લંબાઈ અને કામદારના સેવા રેકૉર્ડને ધ્યાનમાં લેતા, સી. જી. આઈ. ટી., અમદાવાદ દ્વારા પસાર કરાયેલ વિવાદિત આદેશ આ અદાલત દ્વારા હસ્તક્ષેપને પાત્ર છે.

૮ એવું લાગે છે કે કામદાર સામે ગંભીર આરોપો મૂકવામાં આવ્યા છે.વધુમાં, હવે કોર્પોરેશને કામદારમાં વિશ્વાસ ગુમાવી દીધો છે અને તેથી, તે ઈચ્છનીય છે કે પુનઃસ્થાપન અને અન્ય કોઈપણ લાભોને બદલે, સંબંધિત કામદારને પુનઃસ્થાપન અને અન્ય પરિણામી લાભોના બદલામાં એક સામટી વળતર આપવામાં આવશે.

૯ ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને અને કેસની હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને અને એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે કામદાર પહેલેથી જ નિવૃત્તિ વય સુધી પહોંચી ગયો છે અને કામદારની સેવાની લંબાઈને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અદાલતનો અભિપ્રાય છે કે જો કામદારને એકમુશ્ત વળતર માટે રૂ.

૧૦ આથી, પ્રતિવાદી-જીવન વીમા નિગમને આથી સંબંધિત કામદારની બેંક વિગતોની ચકાસણી કર્યા પછી અને યોગ્ય પ્રક્રિયા પછી, સંબંધિત કામદારને સંપૂર્ણ અને અંતિમ સમાધાન તરીકે એકમુશ્ત વળતર માટે રૂ.આ રકમ આદેશની નકલ મળ્યાની તારીખથી આઠ અઠવાડિયાના સમયગાળાની અંદર ચૂકવવામાં આવશે, જેમાં નિષ્ફળ જતાં સંબંધિત કામદારને વાસ્તવિક ચૂકવણી ન થાય ત્યાં સુધી ૬ ટકા વ્યાજ ચૂકવવું પડશે.”

૯ વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશના ઉપરોક્ત આદેશનો સંપૂર્ણ અભ્યાસ એ પ્રતિબિંબિત કરે છે કે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા ચુકાદા અને આદેશ અને શિસ્ત અધિકારી દ્વારા લાદવામાં આવેલી સજાને માત્ર એક જ આધાર પર રદ કરવામાં આવી છે કે કામદારને ૨૫ વર્ષ પૂર્ણ થયા હતા અને આખરે, વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે સંપૂર્ણ અને અંતિમ સમાધાન માટે એક સામટી વળતર માટે રૂ.ઉપરોક્ત તારણો સિવાય, વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલ ચુકાદો અને આદેશ કોઈપણ કારણ અથવા હકીકતોની ચર્ચા, શિસ્ત અધિકારીના તારણો અને ટ્રિબ્યુનલના તારણોથી પણ વંચિત છે.અમે

વળતર આપવાના વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા વ્યક્ત કરવામાં આવેલા અભિપ્રાયને સ્વીકારતા નથી.શિસ્ત અધિકારી દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશોને બાજુ પર મૂકી શકાતા નથી અને વળતરની ચુકવણીમાં બદલી શકાતા નથી, માત્ર એટલા માટે કે કર્મચારીએ લાંબી સેવા આપી છે.આવો અભિગમ શિસ્તની કાર્યવાહીને સંચાલિત કરતા નિયમો માટે અને સાબિત થયેલા ગેરવર્તણૂકની ગંભીરતાને પગલે સજા લાદવામાં શિસ્ત અધિકારીની વિવેકબુદ્ધિ માટે પણ અભિશાપ છે.વિધવાન સિંગલ જજે વળતર તરીકે રૂ. ૭,૫૦,૦૦૦-ની રકમ કયા આધારે નક્કી કરવામાં આવે છે તેની પણ ચર્ચા કરી નથી.શિસ્ત કાર્યવાહીના તારણો, લાદવામાં આવેલી સજાની પ્રમાણસરતા અને કાર્યવાહીની માન્યતા અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા અંતિમ આદેશ પર કોઈ ચર્ચા નથી.

૧૦ આમ, અમારી પાસે મામલાને રિમાન્ડ કરવા સિવાય બીજો કોઈ વિકલ્પ નથી જેથી તપાસની કાર્યવાહીની હકીકતો/કાયદેસરતા, સજા લાદવી, શિસ્ત અધિકારી અને ટ્રિબ્યુનલના તારણોની તપાસ કરવામાં આવે અને પ્રશંસા કરવામાં આવે.અમે વિદ્વાન સિંગલ જજના આદેશને રદ કરીએ છીએ અને રદ કરીએ છીએ અને મામલાને રિમાન્ડ કરીએ છીએ.રજિસ્ટ્રી વિદ્વાન સિંગલ જજ સમક્ષ આ બાબતની યાદી બનાવશે જેને આવા રોસ્ટર સોંપવામાં આવ્યા છે.પ્રતિવાદી-કર્મચારી કેન્સરથી પીડાય છે અને ૭૫ વર્ષનો છે, અને વર્ષ ૨૦૧૧ની રિટ પિટિશન હોવાથી, અમે વિદ્વાન સિંગલ જજને વિનંતી કરીએ

છીએ કે તેઓ શીર્ષકવાળી રિટ પિટિશનનો વહેલી તકે નિકાલ કરે.કર્મચારી માટે આ બાબતનો વહેલી તકે નિકાલ કરવા માટે યોગ્ય અરજી દાખલ કરવાની છૂટ રહેશે.તે કહેવાની જરૂર નથી કે અમે યોગ્યતા પર કંઈપણ વ્યક્ત કર્યું નથી.વર્તમાન આદેશને ટ્રિબ્યુનલના તારણોની પુષ્ટિ તરીકે ન ગણી શકાય.સંબંધિત પક્ષોની તમામ દલીલો ખુદી રાખવામાં આવે છે.

૧૧ આમ, લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૬૭/૨૫૫ ને ઉપરોક્ત હદ સુધી મંજૂરી આપવામાં આવી છે અને લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૬૮/૨૫૫ રદ કરવામાં આવે છે.

૧૨ તદ્દનુસાર, નાગરિક અરજી (ઓ) નો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

સહી/-

(ન્યાયમૂર્તિ એ એસ સુપેહિયા)

સહી/-

(ન્યાયમૂર્તિ ગીતા ગોપી)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*